

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/297/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221592
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4412221592.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Vladimíra Pribulu, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorej koná advokát a konateľ Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 22. septembra 2014, č. k. 15C/627/2012-61, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.
Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

II. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

Okresný súd Komárno (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) rozsudkom zo dňa 22. 09. 2013, č. k. 15C/627/2012-61 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol (správne žalobu, lat. actio, keďže sa týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným) a odporcovi (správne žalovanému) nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou dňa 27.09.2012 domáhal od žalovaného zaplatenia majetkovej škody vo výške 515,21 € a nemajetkovej ujmy vo výške 103,04 € eura, pretože Okresný súd Nové Zámky v exekučnej veci vedenej pod exekučným číslom EX 15218/2010 rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 30.01.2011 a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby s omeškaním viac ako 117 dní. Exekučný súd v danej veci postupoval nesústreďene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch. Majetkovú škodu vyčíslil na sumu 515,21 €, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v tom, že samotné konštatovanie porušenie práva na rozhodnutie o žiadosti na vydanie poverenia k exekúcii nie je dostatočným zadostučinením.

Z výsledkov vykonaného dokazovania a v jeho rámci z exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 15Er/1345/2010 súd prvého stupňa skutkovo zistil, že dňa 05.10.2010 bol do zápisnice u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého spísaný návrh na vykonanie exekúcie na návrh oprávneného spoločnosti PohotovostĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnému R. Q., bytom N. D., Q. XXXX/XX, pre vymoženie sumy 200,81 € s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 02.08.2010 sp. zn. SR 06688/10.

Dňa 08.12.2010 bola na exekučný súd doručená žiadosť súdneho exekútora
Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sp. zn. EX/15218/10.

JUDr. Rudolfa

Exekučný súd uznesením č. k. 15Er/1345/2010-8 zo dňa 13.12.2010 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.01.2011. Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci súd dospel k záveru, že návrh nebol podaný dôvodne. Žalobca neunesol dôkazné bremeno v tvrdení, že v predmetnej exekučnej veci došlo k omeškaniu v trvaní 117 dní. Vykonaným dokazovaním tvrdenia navrhovateľa boli preukázané ako nepravdivé. Súd mal ako dôkaz predmetný exekučný spis. V exekučnom konaní je súd zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk vymedzených v ustanovení § 45 zákona č.244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR 3MCdo 11/2010). Už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je exekučný súd konajúci o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 105/2011). Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

Súd konštatoval, že na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy nebol splnený zákonný predpoklad, spočívajúci v konštatovaní nesprávneho úradného postupu spôsobeného prietiahmi v konaní. Nárok na náhradu škody si žalobca uplatnil podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z. z., keď podľa žalobcu príslušný exekučný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, respektíve bez zbytočných prietahov v konaní. Ohľadne prípadného prietahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd SR, prípadne Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v súčasnom znení by len takéto podklady boli relevantné pre priznanie náhrady škody, citované ustanovenie je účinné od 01.01.2013.

Žaloba bola podaná v roku 2012, súd však má za to, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výkladové pravidlo pri aplikácii pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zákona č.514/2003Z.z., účinného v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie a začatia exekučného konania. Súd však v konaní zistil, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia v rámci 15-dňovej lehoty. Dospel k záveru, že v uvedenej veci žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne počtu dní omeškania a vykonaným dokazovaním bolo zistené, že tvrdenia žalobcu boli nepravdivé. Žalobca žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal vznik a výšku škody, ktorá mu vznikla v súvislosti s predmetným exekučným konaním a rovnako tak vznik a výšku nemajetkovej ujmy. Taktiež nebolo možné v konaní konštatovať, že existuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a existenciou škody. Z uvedených dôvodov súd žalobu žalobcu na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy v celom rozsahu zamietol.

Na zistený skutkový stav prvostupňový súd z hľadiska právneho posúdenia aplikoval ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 až 3, zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, § 44 ods. 1, ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) v znení účinnom od 01.06.2010.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a žalovanému, ktorý bol v konaní v celom rozsahu úspešný, náhradu trov konania nepriznal, pretože si žiadne trovy v konaní neuplatnil a ani ich v konaní nevyčísľil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa v merite veci aplikoval novú právnu úpravu obsiahnutú v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, teda po založení zodpovednostného právneho vzťahu. Zdôraznil, že súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Mal za to, že súd mu svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo

je neprípustné. Namietal, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej dôvodil tým, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Štrasburský súd opakovanne uviedol: „Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote“. Súd ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu žalobcovi, a to v tej forme, že on nepresadzoval vydanie overenia zákonnými možnosťami. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie vecí v primeranej lehote. Žalobca takýto záväzok nemá. Žalobca vôbec nechápe, aký dopad na výsledok konania môže mať skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP) oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 OSP) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 OSP.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01.01.2013 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z. z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 citovaného zákona právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 44 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31.05.2010 (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa ods. 2 citovaného zákona súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd preskúmaním obsahu spisu zistil, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplata majetkovej škody v sume 515,21 eura a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 103,04 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky ako súdu exekučného, spočívajúcim v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov v exekučnej veci registrovanej u súdneho exekútora pod sp. zn. EX/15218/2010 a na exekučnom súde vedenom pod sp. zn. 15Er/1345/2010. Exekučným titulom v tejto veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenská rozhodcovská, a. s., so sídlom v Bratislave zo dňa 02.08.2010, sp. zn. SR06688/2010. Odvolací súd vychádzal z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa, pričom zistil, že poverený súdny exekútor doručil na Okresný súd Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 08.12.2010, keď návrh na vykonanie exekúcie bol spísaný do zápisnice súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého dňa 05.10.2010. Exekučný súd uznesením zo dňa 13.12.2010, č. k. 15Er/1345/2010-8 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.01.2011.

Pretože odvolací súd sa v zmysle § 213 ods. 1 OSP cítil byť viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa, keďže nezistil, že by malo ísť o výnimky v zmysle odsekov 2 až 7 tohto ustanovenia, v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov. Odvolací súd sa v plnej miere stotožňuje s argumentáciou prvostupňového súdu uvedenou v odôvodnení napadnutého rozsudku, že žaloba nebola podaná dôvodne, keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno spočívajúce v tvrdení, že v predmetnej exekučnej veci došlo k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia až po veľmi dlhej dobe. Z výsledkov vykonaného dokazovania naopak vyplýva, že exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie promptne v lehote 5 dní od podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom na zamietnutie žiadosti ani nebola zákonom stanovená lehota. Nedošlo teda k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu, nebol preukázaný základ žaloby, a preto ani nemohlo dôjsť k žiadnej škode na strane žalobcu.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku podrobne odôvodnil nenaplnenie ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu, keď konštatoval, že žalobca nepreukázal vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Žalobca relevantným spôsobom nenapadol podrobne

skutkové a právne závery súdu prvého stupňa o nenaplnení ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a preto ani nemohli byť predmetom prieskumu odvolacieho súdu. Žalobca si svoju dôkaznú povinnosť nesplnil a nepreukázal splnenie zákonných predpokladov na vznik zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup Okresného súdu Nové Zámky ako exekučného súdu, preto sa prvostupňový súd ani nemusel zaoberať otázkami vzniku škody na strane žalobcu konštatujúc, že žalobca žalované sumy bližšie nešpecifikoval a ani ich ničím nepreukázal.

Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 12.12.2014 č. k. 15C/627/2012-81 podľa pol. č. 7a Sadzobníka o súdnych poplatkoch uložil povinnosť žalobcovi zaplatiť na svoj účet súdny poplatok vo výške 20,- eur za ním podané odvolanie.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poznamenal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje žiadne dôvody, a to skutkové ani právne, ktoré viedli súd k vydaniu predmetného rozhodnutia. Nedostatok odôvodnenia ako dôvod na zrušenie uznesenia o uložení povinnosti zaplatiť poplatok za odvolanie podľa položky 7a) konštatoval v množstve vecí napr. Krajský súd v Žiline ako v konaní sp. zn. 8Co/295/2013. Vyrušený bol poplatok vo výške 20,- eur za podané odvolanie, avšak tento poplatok sa vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Z uvedeného mal teda za preukázané, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a nepodliehajú mu ďalšie úkony vo veci samej ako odvolanie, dovolanie a pod. V súvislosti s uvedeným poukázal na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch, čl. II k bodu 3. Poukázal na to, že podľa pozmeňujúceho návrhu k vládnemu návrhu zákona sa v nadväznosti na zrušenie vecného oslobodenia pri žalobách na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom navrhlo zaviesť paušálny súdny poplatok pre tieto žaloby vo výške 20,- eur, čím sa jednak čiastočne zohľadňuje účel vládného návrhu a súčasne sa zlepšuje v porovnaní s vládnym návrhom prístupu k spravodlivosti v týchto veciach, pretože sa nebude vyberať poplatok podľa percentuálnej sadzby (položka 1), ale práve ako paušálny poplatok, ktorý je podstatne nižší. V tomto smere dodal, že v predmetnej veci podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd teda nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, a preto nemal byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Vyššie uvedené závery považoval za súladné s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, a to rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007, sp. zn. 4Cdo 37/2007. Taktiež ani v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Takýmto konaním súdu mu bola v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie súdu považoval za zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR. Poznamenal, že v § 1 Zákona o súdnych poplatkoch je vyjadrená ústavná zásada vyplývajúca z čl. 59 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorej dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona. Súdy teda vyberajú súdne poplatky za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú za návrh a za úkony štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov. V tejto súvislosti zdôraznil, že použitie analogie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. S poukazom na uvedené, aj je účastníkovi konania v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu ako aj práva upraveného čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR. Domnieval sa, že súd je pri výkone svojej rozhodovacej právomoci viazaný čl. 2 ods. 2, a teda platí, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Navyše dodal, že podľa ust. § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01.10.2012 a konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ ZoSP konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Okresného súdu Komárno sp. zn. 8C/842/2012 zo dňa 16.10.2013 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 16C/174/2012 zo dňa 03.01.2014.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednávania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že vo veci samej sa žalobca domáha od žalovaného náhrady majetkovej škody vo výške 515,21 eura a nemajetkovej ujmy vo výške 103,04 eura titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky. Prvostupňový súd v merite veci rozhodol rozsudkom dňa 22.09.2014 č. k. 15C/627/2012-61, ktorým zamietol žalobu žalobcu. Predmetný rozsudok žalobca napadol odvolaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 29.10.2014. O odvolaní žalobcu rozhodoval odvolací súd, ktorý, preskúmavajúc dôvodnosť podaného odvolania, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 29.10.2014, č. k. 15C/627/2012-61 je vecne správny, preto ho týmto rozsudkom potvrdil v zmysle § 219 ods. 1 OSP a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Tým istým rozsudkom odvolací súd potvrdil aj napadnuté uznesenie zo dňa 12.12.2014, č. k. 15C/627/2012-61, ktorým bola žalobcovi uložená poplatková povinnosť v sume 20 eur za podané odvolanie voči prvostupňovému rozsudku.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“) súdne poplatky (ďalej len „poplatky“) sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový úkon“) uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ (§ 5 ods. 1 písm. a/ Zákona o súdnych poplatkoch).

Podľa § 6 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou.

Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku (§ 6 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch). Podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu Zákona o súdnych poplatkoch bod I. poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, položka 7a, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok 20,- eur.

Odvolací súd v súvislosti s povinnosťou platiť súdny poplatok vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom poznamenáva, že zákon o súdnych poplatkoch do novely vykonanej zákonom č. 621/2005 Z. z. upravoval v ust. § 4 ods. 1 písm. c) vecné oslobodenie od poplatku v konaniach vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od poplatku. Novela s účinnosťou od 01.01.2006 toto vecné oslobodenie vypustila, čo dôvodová správa odôvodňovala reakciou na neúmerný nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Zároveň bol v Sadzobníku súdnych poplatkov v položke 7a zavedený nový paušálny poplatok za žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 3.000,- Sk. Ďalšou novelou Zákona o súdnych poplatkoch vykonanou zákonom č. 273/2007 Z. z. účinného od 01.07.2007 bol § 4 ods. 1 doplnený o písm. k), ktorým bolo opätovne zavedené oslobodenie súdnych konaní vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku, zároveň s vypustením položky 7a zo Sadzobníka súdnych poplatkov. Posledná novela bola zvedená zákonom č. 286/2012 Z. z., ktorým sa zmenil Zákon o súdnych poplatkoch s účinnosťou od 01.10.2012 a ktorým bolo z ust. § 4 ods. 1 vypustené písm. k) a v Sadzobníku súdnych poplatkov za položku 7 bola doplnená položka 7a v znení, podľa ktorého zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je sadzba poplatku 20,- eur, čím zákonodarca reagoval podľa dôvodnej správy k tejto novele na nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. na súdoch. Z uvedeného vyplýva,

že po 01.10.2012 konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie sú oslobodené od poplatkovej povinnosti. Žalobcovi tak v súvislosti s podaním predmetného návrhu, ktorý je v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom, vzniká podľa § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť. Rovnako tak sa poplatníkom v týchto veciach v zmysle § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch stáva i ten, kto podal odvolanie, resp. ten, kto podal dovolanie, ktorým obdobne poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a) vzniká podaním odvolania a dovolania.

Vychádzajúc z uvedených skutočností odvolací súd nepovažoval tvrdenia žalobcu v odvolaní za správne v tom smere, že spoplatneniu podlieha výlučne podanie žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a nie aj ďalšie úkony vo veci samej. V predmetnej veci žalobcovi podaním odvolania vznikla poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch tak, ako to uviedol súd prvého stupňa. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, v zmysle ktorého, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni, s tým, že poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Keďže v danom prípade ide o konanie na náhradu škody, spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, začaté na návrh žalobcu dňa 28.09.2012, teda pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. a odvolanie proti zamietajúcemu rozsudku súdu prvého stupňa žalobca podal elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom dňa 15.05.2014, teda po jeho účinnosti, je potom potrebné posúdiť vznik poplatkovej povinnosti žalobcu ako odvolateľa aj z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01.10.2012, a to § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch. Súd prvého stupňa správne napadnutým uznesením zo dňa 26.08.2015 č. k. 12C/49/2013-80 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie, aplikujúc platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti a taktiež správne stanovil aj výšku súdneho poplatku v sume 20,- eur v súlade s položkou 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

S poukazom na uvedené skutočnosti odvolací súd obidve napadnuté rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal vzhľadom k tomu, že žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.